

TIDEVARVET

TIDEVARVET

N: r 7: 1928

Diktatur, ledande artikel.

Regjeringskrisen i Norge, av Birgit Nissen.

Med anledning av K. propositionen om ny arvslag skriver Eva Andén om Äktenskapets skugga.

Om Roliga människor och böcker skriver Märta Tamm-Götdind.

Hemtrevad kring af tonbrasan av lektor Gösta Setterberg.

Veckans novell är skriven av Roggeckas vid tillfället vilfrågda Guvernant.

Fortsettning av Ruth Perssons Änkan i Påshus följer i nästa nummer.

Det är ett alltime erkänt faktum, att det icke finnes något bättre medel att upphäva de skadliga verkningarna av nervositet, sömnlöshet, nattarbete samt övermåttadt allt stillasittande inrearbete än regelbunden vistelse i hög och solig luft. Den vis, naturen själv anvisat till flygflygande av sjukdom är det emellertid för utömlingsmän icke alltid möjligt att följa. Allmänna årens semestererna nödvändigt för att ta igen sig efter vinters tiderna.

Genom daglig ultraviolet bestrålning med kvartslampor skänkt Högkoncentration — Original Hansa — kan man få en livstid av denna kostnad hela året om erfara just denna goda egenskap af kraft och hälsa till kropp och själ, som ett par korta semesterveckor skänker. Redan efter ett fåtal bestrålningar visar sig resultatet i en påfallande andlig och kroppslig spänlighet. Man känner sig faktiskt som pånyttfödd och vid ett strålande humör. De krämpor som inflösa sig vid tilltagande ålder samt försvundna tagar vid svaghetstillstånd bekämpas effektivt med skänkta Högkoncentration — Original Hansa. — Konvalescer efter långvarig sjukdom och barnsängskvinnor återvinna snabbt hälsa och krafter. Inom Eder ungdomskrets finnes såkter redan många, som med glädje delgiva Eder sina erfarenheter om kvartslamporbehandling, om ej, rådfråga Eder lära.

Kvartslamporna säljes genom elektro-medicinska och elektrotekniska specialaffärer. Finnes ej dylik i Eder ort, tillkänsv om öfrigt. Begär populärlitteratur: »Ultravioletta strålar och deras verkningslag». (St. 112.)

Generalagenter:

Bergman & Beving, Stockholm 7. (Annon.)

Nordhammars
Skriv- och Bolköringsbyrå
Drottningg. 100/101. Kom. kareg. Jaeld. J 3768
Bokföring, Bokslut, Deklarationer, Maskin-skriv, Duplicering, Skattebehandling.

ÄKTESKAPETS SKUGGA

av EVA ANDÉN

Man hade väntat att i det nya förslaget till lag om arv skulle dess första kapitel — som skyldemans arvsrätt — upptaga alla skyldemän. Man finner emellertid att lagberedningen i förslaget och K. Maj:t i propositionen låter uppfattningen om formella äktenskap få skugga också detta nya förslag till arv likaväl som barnlagarna av 1917—20.

I första kapitlet behandlas alltså skyldemans arvsrätt, i andra makes arvsrätt, i tredje barn utom äktenskap och adoptivbarn. Makas och adoptivbarn äro ju åtminstone i regel oskylda under det man däremot i den vanliga meningen av ordet skyldeman därunder väl måste inräkna även barn utom äktenskap. Skall man härvid göra någon begränsning måste det givetvis vara vid sådana barn såväl inom som utom äktenskapet, beträffande vilka faderskapet kan sättas i tvivelsmål.

Förslaget utgår ifrån att faderskap ej är tveklaktigt när det gäller barn inom äktenskap och trolovningsbarn samt — och detta är det nya — barn utom äktenskap, vars far är en eller annan anledning av-

givet en förklaring icke allenast att han är barnets far utan även att mellan honom och barnet ömsesidigt arvsrätt skall äga rum.

Det är riktigt att man måste förutsätta att faderskap beträffande barn äktenskap mera sällan kan omvistvas. Undantag förekomma dock i kanske högre grad än man i allmänhet vet. Men frågan kommer ytterst sällan till avgörande på grund av de för mannen överstiggande bevisvärigheterna att inom äktenskapet komma fria ett betvivlat faderskap.

Det faktiska underlaget för exceptio plurium (invändningen angående omvinstligt faderskap bland flera män) torde emellertid vara för handen i ofantligt många fall av s. k. trolovningsbarn — och icke vara för handen i ofantligt många fall av övriga barn utom äktenskapet. Det förefaller som om lagförslagens utbyggnad av arvsrätten för utomäktenskapliga barn ej vare lycklig, då den bygger på en fast och omvinstlig arvsrätt när det gäller barn i äktenskap — där fadern praktiskt taget icke har några möjligheter att göra invändningar

— samt trolovningsbarn, där faderskapet är lika löst grundat som beträffande andra barn utom äktenskapet.

För övriga barn utom äktenskapet anses arvsrätten däremot icke på något sätt grundad annat än i de fall, då den uppgivne fadern, eller kanske t. o. m. den av domstol till faderskap dömdes mannen, efter förklaring att barnet skall ha rätt till arv efter honom.

Äktenskapet har här liksom på åtskilliga andra håll i vår lagstiftning fått kasta sin alltför skarpa skugga över rättsförhållanden, som hade bort klargöras icke utgångspunkt från äktenskapet utan från mindre formella och mera reella trohetsförhållanden.

I rubrikerna på kapiteln fastslår förslaget att barn utom äktenskap heller icke är att räkna som skyldemans gentemot far och mor och släktingar. Så kommer man ju nästan tillbaka till den uppfattningen som troddes vara förläpad. I stället för att i den pågående lagstiftningen på familjerättsens område naikas det enda rationella begreppet, nämligen föräldraskapet, avvägnsar sig

detta förslag därifrån och markerar än ytterligare den klasslagstiftning barn emellan, som föregående barnlagar i detalj reglerat, och den klasslagstiftning föräldrar emellan, som äktenskapslagen slagit fast.

Enligt förslaget tillkommer arvsrätt efter moder och moderfränder samt fader och faderfränder allenast barn i äktenskap. S. k. trolovningsbarn har arvsrätt efter moder och moderfränder och efter fader, däremot icke efter faderfränder. Barn utom äktenskap i övrigt, som alltså icke är att räkna som trolovningsbarn har arvsrätt allenast efter moder och moderfränder.

Dock — och här kommer nyheten i lagen — kan dylik barn få arvsrätt även efter fadern, ej efter faderfränder, om »fadern» avgiver förklaring att barnet skall ha samma rätt till arv efter honom som barn av äktenskaplig börd. I vilket fall fadern även får arvsrätt efter barnet. (S. 101.)

En dylik förklaring skall avges inför prästen i församlingen där barnet är kyrkobokfört eller i (Fortf. s. 101.)

NYKTERHETSFRÅGAN

Den tolfte förbudskongressen har just avslutats i Stockholm. Den har, så gott som en kongress förmår, åspeglat nykterhetsfrågan läge just nu. Det är ganska nödvändigt att på sådant sätt få reda på läget. Ty man kan knappast säga att den ideella nykterhetsrörelsen numera i det allmänna medvetandet har en segrande folkörelses aktualitet. Det kan vara tillfälligt. Men vad man inte kommer ifrån är själva nykterhetsfrågens ständiga och oavbrutna aktualitet. Enstaka exempel på nödvändigheten av ett intresserat nykterhetsarbete står var och en till buds i det dagliga livet. Men den enskilda erfarenheten måste också inpassas i sitt större sammanhang.

Vid förbudskongressen hävdades flera olika huvudinleder efter vilka man ansåg det mest framkomligt att arbeta. Målet var dock ett gemensamt, att så småningom uppnå det författade förbudet. Men som en bakgrund till alla mer eller mindre kategoriska åtgärder som anbefalles, kvarstod kravet på ett fortsatt personligt upplysnings- och uppfostringsarbete.

Bland förslagen märktes rektor Elgeosks, som just framthöll vikten av den personliga övertygelsen om absolutismens nödvändighet. Rektor Elgeoskog förordade därför bortta-

gandet av all maximering och allt måttidstvång. Detta skulle åstadkomma större möjligheter till gemensamt tankeutbyte mellan nykterhetsvänner och försvararna av dryckesbruket. Och en sådan möjlighet att komma till tals vare nödvändig för att föra nykterhetssaken framåt. Emellertid krävdes också ett hämmande moment, vilket rektor Elgeoskog föreslog skulle bestå i en kraftig alkoholbeskattning.

Ett annat förslag framlagt av professor Bergman gick ut på direkta folkkommuneringar i kommunerna eller länen med möjlighet till torrläggning av dessa områden. Alltså lokalt och regionalt veto. Mot detta framhölls svårigheten att upprätthålla ett effektivt införselbud i de ortslåda områdena.

Pastor Östlund åter föreslog en så småningom skeende avveckling av motboks-systemet. Nuvarande motboksinnehavare skulle få behålla sin rätt till motbok men inga nya motböcker utfämmas. Sålunda skulle man automatiskt upp förbudet inom icke alltför lång tid.

Av intresse äro de uppgifter som framgå ur en av dr. Gahn verkställd utredning om de ekonomiska fördelar och nackdelar för staten som alkoholbruket medför. Dr. Gahn framhåller att statens direkta

inkomster av rusdryckshanteringen under budgetåret 1926—27 uppgått till 99,9 miljoner kronor. De direkta utgifterna för staten äro — bräddel av denna summa.

Däremot ställas statens utgifter för sjuk- och fångvård, som förändras av alkoholbruk, vidare för polisväsendet och främst den förlust, som orsakas av den minskade förmågan att gälda utskyllena, vilken följer av inkomsternas användande på alkoholförbrukning. För de arbetargrupper, som räknas till industri, handel och samfundet beräknas den genomsnittliga utgiften för alkoholbruk till ca 6 proc. av årsinkomsten. Omkring hälften av Sveriges rusdrycksutgifter kommer från de mindre bemedlade. Därtill står på förhållanden nedsett arbetsförmåga, höjd olycksfallsfrekvens, sänkt levnadsstandard. Medan för en förbättrad socialförsäkring mot just dessa olyckor kräves ytterligare 60 miljoner kronor, ger årligen de klasser som skulle komma i åtnjutande av denna, ut 150 miljoner kronor på alkoholdrycker.

Inför sådana siffror kan man vara frestad att ta till förbudet som den säkraste räddningen. Men det visar sig att förbudet ensamt icke är någon räddning. Rektor Furuoskog berättade om sina erfarenheter

från Amerika. Vid förbudets införande hade en del Good Templarloger lagt ner sitt arbete i den förvisningen att deras arbete nu vare slutfört. Vad man lärt av förbudet i Amerika, trots de påvisbara fördelar som det verkliga medfört, är dock att det personliga uppfostringsarbetet alltförfardande har sin ofrånkomliga betydelse vid sidan av lagstiftningen. Numeri skulle det där vara otänkbara att nykterhetsorganisationerna upphörde med sitt arbete och enbart lifade till förbudet.

Så står man inför den verkliga nykterhetsfrågan är såldrigt lika fördrande. Man kommer aldrig till slutet med den genom en kraftig åtgärd en gång för alla. Den fordrar vår uppmärksamhet och vårt intresse, en ständigt levande insats. Den förbli stor och viktig som uppfostrings- och övertygelsefråga.

Svenska Eldbegängelse Föreningens Byrå
Normalväg 2 A — Stockholm
Öppen 10—1, 2—4, lörd. o. helgdagar 10—12
Eldbegängelse Upplysningsförsking
Medlemsbrev till 50 öre
Kontorsadressen Box 151 B.

Allt flera köpa i Konsum

Principen är: Sunda varor i Sunda butiker.

SKANDINAVISKA FÖRENINGEN STOCKHOLM

TIDEVARVET

Utöknare varje helgfri lördag. Suptalen 1-3, 4, 5, Stockholms.

UTGIVARE: Afa Nilsson.

REDAKTIONSKOMMITTÉ: Elis Wägnar.

Elihuhr Tamm.

Hermania Hermelin.

REDAKTIONSEKSETERARE: Carin Hermelin.

Motingsnättid 10-12.

Telefon Nor 4842.

EXPEDITION: Telefon Nor 28243.

Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS: För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:50.

Kvartal kr. 2:—, Läsnummer 15 öre.

ANNONSPRIS: 1 text 20 öre

per millimeter.

Textsida eller sträskild betagd plats 25 öre

Stockholm 1928 Wahlstedts Tryckeri Aktieföretag Storgatan 22

Diktatur

Hr Gustaf Möller m. fl. har motiverat om att riksdagen måst i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av lämpligaste formen för användande av en statens affärsbank. Förslagsvis framkastas, att antingen skulle riksbankens omorganiserade så att den erhöj en från sederlösen skild affärsbanksvadning, i vilken Jordbrukarbankens kunde upplösas. Eller också skulle den nya affärsbanken erhålla en fristående ställning i nära förbindelse med riksbanken, även denna med utgångspunkt från Jordbrukarbanken, där staten redan är så stor delägare.

Äldrig för, heter det i motionen, »har vårt land haft att uppvisa en kapitalkoncentration av tillräckligt snedsamma mått. Storbankerna kunna i övrigt jämföras med de ekonomiskt tryck öfver mindre på industri och övriga näringar än även på staten och kommunerna, direkt vid förhållningsbordet, indirekt genom sin förbindelse med män i inflytelserika ställningar inom samhälls- livets olika områden.» Fördelen med en statens affärsbank skulle vara dels att staten som långtare skulle kunna frigöra sig från sitt beroende av privatbankerna rörande sina obligationer m. m., dels och icke minst, att hindra den utslagning av näringstlivet, som äger rum genom kapitalens anhopning på ett fåtal händer.

Vi vilja icke ingå på frågan om lämpligheten av, att staten inträtt en affärsbank eller icke, den kräver, som motionärerna också föreslå, en utredning, men det är av intresse att ta del av det motstånd blottade tanken på en inskränkning av bankvärdet väcker hos de samhällsbevarande. I Sv Dagbl. s. ledare av d. 7 febr. nedergående förslaget i grund såsom ett utslag av grov okunnighet och bristande insikt i ekonomiska frågor. Men vad bevisar då denna dräpande kritik? Jo, att motionärerna ha rätt. Ty deras påståend, att kapitalet koncentreras hos privatbankerna understrykes med förorsening — vilken duglighet, menar man, ligger öf der, att en privatbank e. t. ex. under ett 20-år t. är förfjänt öfver 60 miljoner kr. I mycket sant, men dessa 60 miljoner kr. ha

inte uppstått av sig själva, de måste ha tagits ur långtarens och insättarens, ur allmänhetens fickor. Dessutom skall man vara blick för att icke förstå, vilken makt, som ligger i sådana kapital, kapital som till sig binder alla deras intressen som på ett eller annat sätt äro meddelaktiga. Men detta faktum förgämlar, man talar endast om privatbankernas stortardade förmåga att främja statens intressen och finansiera näringslivet.

Frågan är för närvarande särskilt aktuell, inte bara därför att bankvärdet mer och mer växer, utan man har just nu ett särskilt exempel på penningens allt behärskande namnet. Den norska arbetarregjeringens fall, innan den hunnit börja sin verksamhet, vilket framkallat så mycket jubel på högerhåll, borde man där tala lyst om. Det var inte någon radikal proposition, som störtade dem utan helt enkelt, att kapitalets innehavare befärade inskränkning på kapitalet, och för att inte de samhällsbevarande skulle öfverflytta allt kapital utomlands, måste de frinsånade störta arbetarregjeringen och därmed »räddas» fosterlandets tillgångar. Är det i kärslan av den trygghet, som ligger i kapitalets makt, man jublar öfver händelserna i Norge?

Men när det talas så vackert och fosterländskt om borgerlig samling för att bryta den socialdemokratiska eller — som det numerita heter — den kommunistiska majoriteten, låt oss komma ihåg, att en ännu större fara än den kommunistiska ligger i bankernas hotande diktatur.

Riksdagens båda kamrar har mot i lagutskottets från år 1926 uppräpnade svårställe beslut att, enighelt med fr. Ö. S. 1 und s. m. fl. motion i skrivelse till K. Maj:t anhålla om utredning och förslag angående rätt för kvinnor att söka och innehåva klokkarebefattning.

Klokkare — liksom prästbefattningerna höll till de kyrkliga tjänsterna vilka utbyttas ur behörighetenslag, trots att de båda ingått i 1923 års sakkunnighetänkandes tillstyrkan av kvinnors behörighet att inneha prästerlig och annan kyrklig tjänst.

Som bekant äger kvinnor rätt till organisationsfattning sedan 1861. År 1916 funos — genom dispens, som av utskottet anses t. v. tillfälligtörordade, 63 kvinnliga klokkare mot 29 organister. Sedan dess ha 151 dispensansökningar beviljats mot 5 avslog.

Kristall köper Ni både ni billigt hos Konst- & Kristallindustri 64 Västerlånggatan 64 Förnämliga varor Låga priser

Motion nr:186 Regjeringens krisen i Norge

av borgmästare Lindhagen, som historiskt hänförelse och med anseende på åsaken böjligt där os Tidvarvet öf först utgånga frågan om det stora malmvärdet och därjämte den för frågan om utredning av affärsbankens värdena andra till alla och omger sig på alla höjder.

Det stora malmvärdet som i hamn vid 1927 års riksdag. På vi minnas, att avtals tilläggsvare ansett ståtens inlösningsrätt och påkyddade förbyrningen av naturtillgångar, vilka därigenom komma att förvåna för efterkommande.

Bakom kampen om statens inlösningsrätt ruvade ett annat oödligt stridämne. Den ensklida förtagsamhet, som ärrör stora vinster, är principiellt motståndare till att staten öger sådana naturtillgångar, som gömna möjligheter till dykta vinster och anläggare, tycka sådana till åga skulder och arbetster.

I riksdagen deklarerade finansminister förhörringsfullt, att med det nya avtalet och dess vidgade malmbryning räckte ändå svårastes största järnmalmyndigheten i 175 år. Vilket kort ögonblick i en nation liv! Fordrar den tyska konungens ytterligare åked bekrav för att kunna bestå i konkurransen med lundens och andrasare, tycka sådana den svenska trusten att ytterligare minska denna droppe i tidens hav, malmvärdet är således icke blott en vinning för stunden utan en förberedelse till näst katastrof för svenska folkets handhållenas och för den befolkning, som klämur sig fast däruppe kring ett ögonblick i nationens liv.

Ståatkonter hade förelagt, att statens värdar borde göras ett rätt varande sätt fruktbringande genom deras kapitalring i produktiva företag. Denna förtädda eringar ledde av regeringen utan vidare till handlingarna.

II. Statens inlösningsrätt. Den historiska bakgrunden har varit främmande för alldeles tillsevärd. Underdectad är kanske den ende i riksdagen, som var med i andra kamraren, då striden om malmfälten började.

Trågförvarande marker innotades av ensklida på kronans mark vid en tid, då statens värdar förbjödes sig ens någon jordägarandel. Innutnämns rätt var dock icke mycket värder i avsaknad av järnsvåg. Den kunde koncessioneras endast av staten. Järnsvågen blev därför redan från början det stora markmedlet i det allmänna band för att återbörda till svenska folket vad enligt naturans ordning rätteligen tillkom det.

På 1897 års riksdag gällde det, att banan skulle byggas av staten eller av kommun. Då härskade ministären Boström, en så kallad stor minister, som oftå blivit dyrbar för landet. Statsministeren ville icke vara av någon statsförvarer eller någon statsdir. Meningarna i landet vor dock delade. Till nämnda riksdag inkom därför från regeringen förslagan, om riksdagens önska om statens bana eller en privatbank.

Regjeringen yttrade sig ej i debatten. Privatbanan talas därjämte emellertid av flera ledande personligheter framåt av landshövdingen i Luleå Husberg och vice landshövdingen Danielsson.

Vi menige följde icke ledarna. Vi tillfålls på som tiden att tänka själva. För min del tillät jag mig att riva öfver Gustav Varnas skenpad ur graven och låta honom blåla följande ut: »Stj part, i gode tregar och höggenom.» Detta är kronans regale. Alla dessa stora rikedomsrätt, som icke have skapat, äro svenska statens rätta tillhörigheter. Viljen i icke ännu därmed, vilja jag gärna lösa ut alla de järnförsevska så konster i haft och lägga värna tillstånd. Viljen i åter fortfarande driva förselet, så vilja jag begagna mig av eder insikt och eder inäffvika och rikligen belöna eder därför. Men alla

Venstre, som i januar avslag att på borgerlig samlingsregjering, var det parti, som avsatte arbetarregjeringen. Öf Venstre förer, behövrer Mowinkel fra Bergen, tar i disse dage selv roret.

Ven et at visse fenomener i vor politik skulde bli tydeligere ved arbeiderregjeringens fremkomst og vi er ikke blitt skuffet. Arbeiderregjering fik ikke, som tydeligvis størsteparten av Venstres ledende og ansvarige politikere ønsket det, falde på en sak. Hr Mowinkel vilde det anderledes. Arbeiderregjeringen falt på en stemming, som var skapt i vor finansliv ved bankkriserne, som pludselig brøt innover oss, og Norges banks diskontoforhøjelse, farensaiglet inledning av den truede kapitalflugt. Da debatten om arbeiderregjeringens erklæring begynte 7. februar blev det så Venstres fører, som angivelig efter en konferens med direktivene for Norges bank, kunne fremsette det nytt tillidsærkling, som felle regjeringen og hvis tyngdepunkt rummes i ordene: »Stortinget beklager at regjeringen viser sig at savne den tillid, som er nødvendig for den gjensjensning av de offentlige finanser og for den ro og fasthet i vor økonomiske forhold, som er en forudsætning for vor nærings- og beidslivs trivsel.» Om aftenen 9. februar falt avregjeringen. Regjeringen blev styret med 86 borgerlige stemmer mod arbeiderens sampled 63. Vinsten fulgte trods alt dette sin fører.

Det store og viktige ved hele situationen, og det som sikkert vil få store følger, er da dette at arbeiderregjeringen i et fåtall på sin erklæring ikke tik falle på såkald grundlag. Dette faktum vil kanske i uanet grad gi partiet ny styrke i sin agitation. Og begivenhetens kommenteres også i partiets ledende organ med følgende ord: »Det er allment kjent og erkjent i alle kapitalistiske styrtel, at det er de økonomiske, de reelle maktfaktorer, som er de bestemmende for partiers ligge i, men utenfor partierne. Men en så åpen og kynt erkjennelse av dette forhold som nu i det Norske Storting har man for veppe vært vidne til.» Og det heter videre: Venstres fører har forlatt den parlamentariske basis — folket i valg råder ikke lenger for valgresultatet. Kanskje skal ha.»

Det kan vara morsomt övarför Tisdagens lesare att tillfälle, att den nye venstretergering straks er blitt mot med meget skarp kritik fordi kravet om att få fru Betzy Kjellsberg, vor kvinnelige fabrikkinspektör, og venstres første kandidat i Oslo fra valgene 1921, med på ministerlisten som chef for socialdepartementet, er blitt oversett.

Birgit Nissen.

denne önskanjandne miljønner, som med tiden bliva miljarder, altså same og synnerligen rulla in i øvvelts folkets skatt-kammarne.»

Följande är 1898 avlämnades en proposition till riksdagen om byggnad av "r stambana. Sedan viktör en ödelij kamp, i vad man banan skulle utnyttja än att återbörda till svenska folket naturens gåva till detsamma.

Boström var som sagt minst av alla benäggen att söka "örvärva fylgsterkeren i stället. framlade han år 1903 ett förslag om att staten skulle bevilja Grängesbergs tillhörring till län på 20,000 kronor för utövning av dess verksamhet.

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Malmorgsgatan 3, Stockholm. Telefon 288, 289.

Familjärätt. Hysesrändren. Testamenten. Bouppteckningar. Förfrågningar från landsorten besvaras omgående.

EVA ANDÉN Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén, Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Herkulesgatan 14, Tel. 7575—7576. f. d. Loa Västgötas. STOCKHOLM.

SPECIALITET: Familje och arvsrätt, Bouppteckningar och testamenten, Förmyndingsuppdrag.

Även skriftliga förfrågningar.

Doktor Inez Laurel

Sjöbylegatan 9, Sjöhm. Tel. 741 71. Homsopatisk behandling.

Tid för mottagning beställas per telefon, helst 9, 10-10 fm.

Inføres genom Stockholms Tandläkarforening

Tandläkare Birgit Stenström

Götgatan 55, mottag. 10-11, 56 och efter överens. Sbd. 90 56

Tandläkare ELSA ARRHENUS

Kungälvsgatan 9, lavid Rieger Julegatan. Tel. Nor 2050. T. Bonaden. Nor 19315.

Tandläkare Set Hedlund

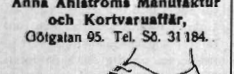
Streuplan 13 (D. Ns hus) Tel. 12047 Motingsnättid 4-5 e.m. Kostnadsfri rådförning

Gymnastikdräkter

av tråk till alla åldrar, av tryk på beställning. Ärnt lager av N. K. Livskivster för barn och vuxna.

Promenadskodon bredare o. smalarer och utan klack, fänes och kan beställas i Anna Ahlströms Manufaktur och Kortvaruarffär,

Oölgatan 95. Tel. Sö. 31184.

Så ledigt skall därna ligga i skon.

Kvartslampa

gives billig. Elsa Boberg, Sjöbylegat. 29, IV. Öst. 62 34. Tid 11-7.

Rationell Fötvar

kylskålar, läk, inreklar, ömbet bot. fullständiga. Överräddad frostalsva. I. Fernström. Dipl. Mästare, Kungälvsgatan 4, 1/2 tr. Norr 15926.

OTTOMANER

tillverks från 40:- kr. Malnastor och möbler stoppas och klädas billigt. F. G. Andersson, Sjöbjylegatan 5, telefon Nor 372

Samhällshygien

Regeringsgatan 31 — Tel. N. 8043

Affistad 12-17. Torsdag 18-19

Menstruationsbindor 1:25 pr duss. Snöcrème, synnerligen behaglig i huden 1:- burk

Medicinsk Tyvä 050:- st. Tandborstar. Tandcrème m. Begr. prästlöse. Ordrer exp. omgående.

Berliner Bock Dricka

Damernas Favoritdryck. Måltidsdrycker. RÅSUNDA BRYGGERI A-B. Tel. Hagalund 10. Postadr. Råsunda.

DUCHATELLER

Chångaren 23 — Bådåbjyle 60 — m. m. Danielsson, Metareg. 6. Tel. So. 766.

Engelbrekts Sjuksköterskebyrå

ansk. ex. sjuksköterskor och enkla- rare, även barnsköterskor. Valhallväg 18*, 86181, N. 24113

Olga Eimdahl

Modemagasinet Kungälvsgatan 53. Tel. 10851

Kristall köper Ni både ni billigt hos Konst- & Kristallindustri 64 Västerlånggatan 64 Förnämliga varor Låga priser

ROBERT BERO DAMSKRÄDDERI

21 Klarabergsgatan 21 STOCKHOLM Tel. Nor 3216

Pjälar, Kappor, dräkter och moderniseringar

Tillverkar på beställning Sjuksköterskebyråer, alla mod. till billiga priser

Coiffeur de Paris JEAN Professeur Diplôme

1:a kl. Damfrisering med all modern komfort. Sitts myheter i fråga om apparater och alla till ykter hörande specialiteter, skönn henningsning. Återställande av hår till dess ursprungliga färg m. m. Individuellt arbete. Nytt system för permanentvågning.

Resultat: stora, djupa, ej smärtsamma vågor. Manicure—Analkbehandling Biblioteksgatan 6 & 8. Tel. 209 83

Tidevarvs Rådförningsbyrå för föräldrar

Regeringsgatan 8, Str. Stockholm

Öppen dagligen kl. 12-7. Läkare två gånger veckan kl. 12-19. Öppettid 16-19.

Tel. N. 8048

Meddelar råd och upplysningar angående föreläsningskontroll, hävandeskapets hygi och sexuella sökrömm. Den vill ställa vara en

BYRDGÅR RÅDGIVARE

i vad som för människan skattigt ut såväl indiviens som samhällets synpunkt. Doktor ADA NILSSON, föreläsningsled.

Konststopningsverkstaden

Föreningen för Rationell Hushållning

när till Eder tjänst. Genom konststopning av Edra söndergå äkta skålar, mabbor och dammet, såväl som blödder och silkoustrarupp. Åttåt åttåt till utnyttjning av Edra tillgångar.

Renovering av blödder. Presentgärn. Ömsorgsfullt arbete. Billigaste priser.

Visningsmattan 4 Norr 25580

Äktenskapets skugga

Fortf. fr. sd. 1.)
Ett kallat vittes närvaro inför landsfiskal eller notarius publicus, eller i skriftlig av två personer bevitnad handling som företets inför barnavårdsnämnd eller barnavårdsman. Om barnet är myndigt är förklaringen ej giltig med mindre barnet själv godkänner den.
Något godkännande av modern erfordras icke, icke heller godkännande av barnavårdsman. Förklaringen kan tydligen avges när som helst av fadern och även av en »faders» son med bestridande, av dömsbol vilddom faderskapet. Även i de fall där det kan vara uppenbart att flera män lika möjlighet att jämte honom vara far till barnet. Några garantier att icke dylik förklaring avges av rent privatkonkiska motiv från faders sida finnas icke.
Några bestämmelser motsvarande dem som i förslaget av arv lämsnamn beträffande först avlidne makens släktingar att ära vid efterlevande makens död finnas icke. Man skulle möjligen kunna tänka sig förutom andra garantier att barn utom äktenskap, som ärvt sin mor, vid sin död skulle äras av hennes släktingar eller av sina syskon och ej av en utomäktenskaplig far, som kanske bestritt faderskapet, trakasserat modern, försummat underhållsplikten och först när barnet blivit ett lämpligt arvsobjekt gett denna arvsförklaring.

Man får också komma ihåg att en dylik faders förklaring även kan gälla arv efter ett barn, som blivit adoperat av andra och fått kanske större arvsmyndigheter än vad det skulle haft endast efter modern.
Man kan invända att detta är en svartmåling. Men fallet kan tänkas. Och möjligheten till arv inbjuder alltid till spekulation och trakasserier.
En far har två barn, ett i äktenskapet, där han aldrig kan få för-

äldraskapet prövat och praktiskt taget fastställt och ett utom äktenskapet, med vilket barns mor har en varit förlövad. Fadern dör, då det äktenskapliga barnet är ett år och barnet utom äktenskapet fyra år. Låt oss också säga att fadern är änkling och efterlämnar en kvarlätenskap på 10,000 kronor.

Det äktenskapliga barnet har rätt att ära honom, d. v. s. erhålla hela kvarlätenskapen. Men det utomäktenskapliga barnet har rätt att av kvarlätenskapen (utan faderns förklaring om arvsrätt) utfå det belopp, som erfordras för fullgörande i framtiden av faderns uppfostrings skyldighet mot barnet. Detta belopp skall enligt redan beviljad lag utgå före arvs- och testamentslotter, dock med den begränsningen att det utomäktenskapliga barnet utan arvsrätt efter fadern icke får erhålla större del ur bevärlingen än det skulle fått om det varit av äkta börd.

Praktiskt taget torde i många fall det utomäktenskapliga barnet om det ej uppnått 16—21 år komma att i underhåll utfå lika mycket som det äktenskapliga barnet får i arv.
Men det är än så länge finare och hedrigare att få arv än att i underhåll — om det också är billigare med underhåll. Det äktenskapliga barnet får betala arvsrätt på sitt arv, men underhållet till det utomäktenskapliga barnet tas ut bland skulderna och t. o. m. minskar bouppteckningsskatten.

Med den utgångspunkt som lagberedningen och lagstiftarna har haft vid familjerätts reformering, nämligen att lägga alltför stor vikt vid det formella äktenskapet, kommer man med nödvändighet, trots all god vilja och det på allt sätt dokumenterade strävandet att ställa det som bra som möjligt för det utomäktenskapliga barnet, till ett resultat, som kan gällas. Man bör med andra utgångspunkter, mera bottenande i verkligheten än i former, kunna komma till mera tillfredsställande och rättvisa resultat vad som barn beträffar, vilkas föräldrar icke lagt sin förbindelse under äktenskapslagen.

jämmerfyllt: »Min själ ja, min själ vänsjen molnen upp till Guds sköna himmel och stände upp:
»Såde jag vingar som fågel jag flög långt härifrån-n långt härifrån
Dit varken sorg eller synden sig smög långt b-ä-ä-ä-ä-ä-ä härifrån.»
Nu voro de kanske redan framme hos Gud och knäpade på gyllene källbad. — Rörelsen blev henne för övermåttig, för att hon skulle kunna sjunga nästa vers:
»Gud gör mig alltid snäll, så att jag en gång får komma upp till Dig och låta med mina söta kuslörer» bad hon nu i själva av sitt hjärta.
Hon gav Arklas tecken att komma fram och hålla gravvålet. Han tog ett steg tillbaka och ett lågat åkret fram, syckte av sig och slöt mössan och suckade

Hemtrevnad kring aftonbrasan

I den gamla goda tiden samlades familjen dagligen kring aftonbrasan, far eller mor läste högt eller man språkade i lugn och ro och de äldre syskonen deltog i samtalet, under det att småflockarna slyssade med sina dockor och småpöpparna med de lekarsker de fått. Alla hade trevligt, och det vilade en angenäm frid över samvaron.

Men i vår tid är det blott jäkt i stället. Ingen hinna sitt och sampråka, även om man har sin sköna aftonbrasa och ej måste nöja sig med oestetiska värmeledningarna. Hemtrevnaden är försvunnen. Dyliga tankar får man ej sällan höra uttalas. Vad skola vi svara härpå?

Först och främst finna vi vid närmare eftertanande, att idyllen med aftonbrasan ej varit så allmän som man föreställer sig. Arbetsfallet hade ej 8 timmars normalarbetsdag som nu vid fabriken, utan de fingro tråla i kanske 14 eller 16 timmar och ville därefter helst komma i säng så tidigt som möjligt för då förorderligt vila. Endast de bättre lottade hade tillfälle att lära sig uppskatta hemtrevnaden kring aftonbrasan.

Men å andra sidan måste medgivas, att det moderna familjelivet allt för ofta föreser av åtskilliga missförhållanden. Skola vi då blott gå och gräma oss häröver, eller kunna vi göra något för att skapa ett lyckligt hemliv i vår tid?

För ett fåtal år svared givet, nämligen för dem, som av naturen är utrustade med den lyckliga förmågan att ej blott själva känna hemtrevnad utan även sprida hemtrevnad omkring sig. Men vi andra måste söka lära oss konsten att ställa det hemtrevligt. Det gäller för den skull att tänka på människornas olika läggning och olika krav på hemtrevnad. Därvid behöva vi ej befatna oss med frågan, i vad mån dessa olikheter bero på naturanlag eller uppfostran, utan blott fastslå att de förekomma.

in i himlen och stå inför Lamsens tron med kronan i din hand och palmen på ditt huvud, så blir du minn restig aldrig nåt annat än en gammal rosig blackäng och jåklar i min tåg, om jag inte då ska stå min bästa tillvillingskylleryrta och ge dig en spark så krukran ramlar i huvet ditt och pengar ur hennes och zigga tungan din då lär löpa så rappa dit sämremara.»

Uttern höll upp för att hämta andan. Bosse och Julius hade flytt och Arklas stod på språng efter dem. Röpecka, som anade att de ämnade sig till lekstugan för att inte gå miste om trakteringen, skulle just skynda efter, då hennes mor grene henne i armen.
»Vad gör det att att göra en lek av något så heligt och sorgligt som en begravning?» sade hon strängt. »Du har förlorat stryk för detta Röpecka, förstå du inte det?»

Nej, sade Röpecka törsigt. »Vi mena inget ont, och vi ha inte gjort Gud något ont.»

»Hör fru en så förhörd fräckhet! Ho är redan i djävulens våld! Var inte svag — gå till Lot. Lot som inte hade kraft he tuktas sina barn å skärfräck all å savel över bele stann.»
Röpecka starrade av skräll. »Säll mej då.» snyttede hon, »men låt mej sen få resa till fammor, för även till hon bor är det en annan himmel och där bor det en Gud, som inte är så arg och farlig.»
Röpeckas vid det tillfället villrådiga Gvernant.

Först ha vi dem, vilka med glädje utföra ett samvetsgrant och gediget arbete, men vilka känna behov av att ibland slå bort alla tankar på de dagliga göromölen för att i kretsen av de sina eller goda vänners stift och språka och ha trevligt. De kanske stundom äro i arbetstagen, och då går arbetet med fart, men en annan gång äro de ej i form, utan då faller lusten på dem att ägna sig åt samvaron med anhöriga i stället. Och det kunna de med gott samvete göra, eftersom de redan hunnit undan tillräckligt för att ha rätt att slå sig lösa.

Vidare finnas åtskilliga, för vilka arbetet är det huvudsakliga intresset. Deras verksamhetsdrift är så stark att de hela dagen vilja ha sysselsättning. Deras begär att uttåla något gör, att de känna väntnad vid sysslöshet och kanske t. o. m. vid olyckligt kallprat. De få härmad lätt ett falskt sken att vara nervösa, i det att folk förvärra behovet av fart i arbetet med ett nervöst jäkt under över ett av sig kunna med sin sak. Med deras verksamhetsdrift följer emellertid ofta en benägenhet att även utnyttja frittiden på ett praktiskt sätt, t. ex. genom promenader i friska luften under vägen och för dem ej trötande samtal med kamrater.

Dessa två typer torde vara de huvudsakliga, för vilka arbetet är en glädje. Sedan ha vi dem, som är sig det ekonomiska tvånget ut dock ej vilja undantränga sig. Det vanliga är att de kommit på fel plats i livet.

De tre nämnda typerna söka utföra ett redbart arbete. Men vi ha dock låttämningar skara, som helst vilja slipa arbete. Åro de välbärgade, följa de sin smak och utträtta intet här i världen. Och de ha över sig det ekonomiska tvånget att åtaga sig något arbete, söka de livlöst komma undan med minsta möjliga ansträngning.

Vi ha nu talat om fyra olika typer, och därmed stanna vi utan anspråk på att med vår uppdelning ha nätt någon fullständighet. Det sagda torde i alla fall vara nog för att underlätta svaret på frågan, vad hem i vår tid kan göras för att skapa ett lyckligt hemliv.

Beträffande låttämningar är den saken svårast. Första förutsättningen för att kunna sätta värde på den rogvivande samvaron i hemmet är nämligen att man tar arbetet på allvar. Då uppskattar man bättre trevnad av vilostunden. Det är dock svårt att uttåla en smulas natur, när det är det viktigaste för att skapa sådana skolor och hem som åro lagda på att fostra ungdomen till en arbetsglädje vilken varar för livet.

Men i frågan om de arbetsamma borde det ej vara omöjligt att förmå dem att söka stränga efter så stor hemtrevnad som förhållandena medgiva. Väl lida många familjer nöda på grund av arbetslöshet eller usla arbetsvillkor, så att de ej kunna sägas ha ett riktigt hem. För den skull borde mera göras än nu för att ordna förhållandena, så att risken för arbetslöshet och underbetalning av arbetet bortfölla. Men det är ett vidlyftigt problem, som ej i detta sammanhang kan behandlas.

Men de, som verkligen ha ett hem och som uttåra ett riktigt arbete, torde kunna lära sig skapa hemtrevnad, om de ej redan kunna det. Av det sagda framgår, att mängden för att ernå hemtrevnad behöves pratunder utan annan sysselsättning, vare sig man har en aftonbrasa att njuta av eller fått lära sig att finna hemtrevnad i en väning med värmeledning. För en annan blir hemtrevnaden störst, om han under måltiden får föra ett vänligt sampråk med de sina och sedan taga en promenad för att vid hemkomsten ensam gripa sig an med vare sig sitt yrkesarbete eller t. ex. frivilligt studium av vad som intresserar ho-

Mål och vägar

Den nu avslutade förbudsökongressen har ju de senaste veckorna varit ett nationellt problem såväl i dagpressen som inom riksdags- och rikstingskretsar. Ty alla de olika organisationerna som stå bakom Förbudsnyhetsans Landsförbund ha själva gått i spänning inför kongressens beslut i de frågor som den nu hade att ta ställning till. Nu har kongressen gjort sitt i den mån det varit möjligt sökt sammanföra de olika synpunkter på Alkoholproblemet som representanterna framförd.

Vad man utan tvivel kan säga är att ett avsevärde har denna kongress varit emig. I sin verkligt allvarliga vilja näm. att förbatta nykterhetsläget i vårt land, samt att söka förebygga de usla tillvagnen av rusdryckskonsumtion.

Om vägen dit var också enklad inga. En del ville försöka sig på genväg fram till förbud och andra återigen framhöll det fångatvått i att få en hängman sikrare vägar.

Den amerikanska nybyggarandarna anfaldes i dåligt folk, som så stur utsträckning är bundet vid traditionen och dess hämnande inverkan på utveckling. Vi borde bli nybyggare i en ny tid och forma ut nya samhällsideal, och detta skulle ske på den enda som vissare följa till sagan. Gamla arbetsmetoder borde avskaffas, nya sätt för vård och förbudsprövdig, rikning i rikligt framåt och utåt.

Och vi börde röster för att organisationer i djupare betydelse behöva byggas upp i för närvarande man inkräkt sig på lagstiftning, samt att det ännu finnes stora möjligheter att inom det nuvarande systemet rna kunna åstadkomma ett bättre förhållande i nykterheshänsende.

Förutstån präglade ju enkligen dem också som vilja försöka utveckla och med hänsynförded många på välgisnalen av restriktionssystemens successiva avveckling. Någon som hade lyckan öppen för ungdoms- och folkpsykologi varnade allvarligt för konsekvensen av hänförelse utan klokeht.

Det upplystes att kvinnorna vid denna kongress voro talrikare representerade än någonsin förr varit fallet vid förbudsökongresserna och detta kränsmöjligt grädes många verkligt vederhäftiga och värdefulla inlägg i debatterna. Men det underströks också hurusom antalet kvinnliga motkolsinnehave upphörligt stegvis samt alla tänkbara anledningar till detta förhållande.

En Deltagare.

nom. Kanske man och hustru eller föräldrar och barn härvåd ha olika smak, men då gäller det att ena parten lär sig förstå den andra. Med förståelsen följer benägenhet att jämt på sina önsknelik och ordna det hela så, att alla bli tillfredsa.

Svaret på vår fråga blir således, att familjemedlemmarna bör söka ställa sig in i varandras synpunkter i såtet för att tvärsäkerit hålla på sin mening som den enda rätta. En dylik förstelse underlättar för den enskilda familjen lösningen av problemet, hur just i dess hem skall kunna skapas en åkta hemtrevnad, vare sig man har tillfälle att samlas kring aftonbrasan eller ej. Och problemet går att lösa mycket oftare än vi tro. Försök bara!

Gösta Setterberg.

SAPONARIAS
Glytande Silber
det MODERNA Silverpolermedlet,
försilvrar Edert slitna bordssilver
samt föremål av koppar, mässing, bronns m. m.
Putsar, polerar och konserverar Edert gamla slitna silver.
Pris pr flaska 5.00, Löten fl. 1.25.
Finnes i fång, kemikalie-, järn- och specialaffärer m. fl.
Partiåger:
GyLLING & Co.
Regeringsg. 12, Sthlm. N. 198 76

»Hör fru en så förhörd fräckhet! Ho är redan i djävulens våld! Var inte svag — gå till Lot. Lot som inte hade kraft he tuktas sina barn å skärfräck all å savel över bele stann.»
Röpecka starrade av skräll. »Säll mej då.» snyttede hon, »men låt mej sen få resa till fammor, för även till hon bor är det en annan himmel och där bor det en Gud, som inte är så arg och farlig.»
Röpeckas vid det tillfället villrådiga Gvernant.

Kvinnliga Medborgarskolan
vid FOELSTAD

VÄRKURS 28 mars—27 juni
SOMMARKURS 2—23 juli
Begräskhet hos
Rektor Honorine Hermelin,
Triedwälsgränd 2, Stockholm.

Sjukvårds- och Förbandsartiklar
Kirurgiska Gummivaror, Bandage och deo. Elektriska apparater, Induktionsapparater, Aderbricksrampor, Brickhand, Ryggballare, Grossskorster och Gledra, Reclihäklar, Lungsugdydder, Skråttansor, Liggyrmer, Dembitod, Bernerändersticker alla slag m. m. Bestik eller tillräck lös. Illustrerade kataloger gratis.

Magasin Special
Vesterlångatan 66
(Inngå i Paneggen)
Björge Jarlgatan 9
STOCKHOLM